

LU LATVISTIKAS UN BALTISTIKAS NODAĻAS
METODISKIE NORĀDĪJUMI
BAKALaura DARBA IZSTRĀDĒ

1. Norādījumu vispārīgs raksturojums

1.1. Šie norādījumi izstrādāti saskaņā ar “Nolikumu par noslēguma pārbaudījumiem Latvijas Universitātē (apstiprināts ar LU Senāta 27.12.2011. lēmumu Nr. 183) ([LATVIJAS UNIVERSITĀTE \(lu.lv\)](http://www.lu.lv)) un rīkojumu Nr. 1/38 03.02.2012. “Par prasībām noslēguma darbu izstrādāšanai un aizstāvēšanai LU” [nosleguma-darbi_LU.doc \(live.com\)](#)).

1.2. Prasības izskatītas un apspriestas LU Latvistikas un baltistikas nodaļas sēdē 15.02.2024. protokola Nr. 26–9/5.

2. Bakalaura darbs un tā uzdevumi

2.1. Bakalaura darbs – studenta veikts pētījums, kas apliecina teorētisko, praktisko zināšanu un metodisko iemaņu apguvi zinātņu nozaru grupā vai nozarē studiju programmas noteiktā apjomā.

2.2. Bakalaura darba izstrādē ir jāievēro “Noteikumi par Akadēmisko godīgumu Latvijas Universitātē” (apstiprināti ar LU Senāta 26.04.2021. lēmumu Nr. 2-3/48 ([LATVIJAS UNIVERSITĀTE \(lu.lv\)](http://www.lu.lv)).

2.3. Bakalaura darbs ir pētniecisks darbs kādā no Latvistikas un baltistikas nodaļā pārstāvētajām nozarēm (latviešu un salīdzināmā folkloristika, mitoloģija, baltu valodniecība, latviešu sinhroniskā valodniecība, latviešu diahroniskā valodniecība, vispārīgā valodniecība, latviešu literatūras vēsture, literatūras teorija, salīdzināmā literatūrzinātne un starpnozares vai citas radniecīgas nozares, ja ir attiecīgs speciālists nodaļā, kas uzņemas darba vadību), kura uzdevums ir atklāt prasmi apkopot un vispārināt tematam atbilstošu zinātnisku pētījumu būtiskākās atziņas, parādot savu kompetenci tajās. Bakalaura darba autoram jāparāda prasme izvēlēties savām interesēm un spējām atbilstošu tematu, atklāt tā aktualitāti, kā arī virzīt un pamatot problēmas un hipotēzes temata risinājumā, jāprot izvēlēties piemērotākās pētniecības metodes, jāapliecina prasme strādāt ar avotiem un teorētisko literatūru, to kritiski izvērtēt.

2.4. Ja bakalaura darbā tiek turpināts semestra darbā risinātais temats, bakalaura darba ievadā ir jāraksturo iecerētā aktualitāte un temata pētnieciskais izvērsums vai padziļinājums.

3. Bakalaura darba temata izvēle

3.1. Students brīvi izvēlas no Latvistikas un baltistikas nodaļā pārstāvētajām nozarēm to, kurā vēlas veikt pētījumu. Bakalaura darbu iespējams izstrādāt arī kādā starpnozaru jomā, ja ir attiecīgs speciālists nodaļā, kas uzņemas darba vadību. Pētījuma temats ir jāsaskaņo ar potenciālo darba vadītāju, kas izvēlēts no studiju programmā iesaistīto docētāju kopuma.

3.2. Izvēles reģistrēšanai students raksta noteiktas formas iesniegumu (sk. resursu “Studenta iesniegums noslēguma darba tēmas apstiprināšanai” – [nosl_darbs_BSP_2.doc \(live.com\)](#)). Potenciālais darba vadītājs ar parakstu uz šī iesnieguma apliecina savu gatavību uzņemties temata izstrādes zinātnisko vadību. Programmas direktors ar parakstu apstiprina, ka ir informēts par iesniegumu (ne vēlāk kā 10 nedēļas pirms darba iesniegšanas beigu termiņa). Visus parakstus var noformēt arī elektroniski.

3.3. Bakalaura darba temata izvēle, apstiprināšana un bakalaura darba izstrāde notiek atbilstoši īpaši izstrādātam grafikam (sk. resursu “Semestra, bakalaura un maģistra darba izstrādes termiņi” – [Studiju darbi](#)).

4. Bakalaura darba izstrādes gaita

4.1. Bakalaura darba izstrādes galvenie posmi ir:

- teorētiskās literatūras studijas;
- avotu vākums un studijas;
- pētāmo problēmu definēšana un pētniecības metožu izvēle;
- problēmu analīze un risinājums;
- secinājumi.

4.2. Ikviena pētnieciskā darba izstrāde jāsāk ar teorētiskās literatūras un avotu studijām. Vēlams iepazīties ar darbā nepieciešamo nozares terminoloģiju un teorētisko jēdzienu definīcijām, kā arī atkarībā no izvēlēta temata studēt valodniecības, literatūrzinātnes u.c. nozaru atziņas. Veicot bakalaura darba izstrādi, autoram ir jāpēta un jāapkopo gan teorētisks, gan praktisks materiāls, jāizdara spriedumi un secinājumi.

4.3. Bakalaura darba izstrādes gaitā svarīga ir darba autora un zinātniskā vadītāja sistemātiska sadarbība. Zinātniskais vadītājs ar ieteikumiem un padomiem palīdz orientēties avotu un teorētiskās literatūras klāstā, darba plānojumā, darbā izvirzīto problēmu atklāsmē un risinājumā.

5. Bakalaura darba struktūra

5.1. Darba pirmā lappuse tiek noformēta kā titullapa (sk. 1. pielikumu), kurā minēta atbildīgā struktūrvienība, darba temats, daba autors, darba vadītājs, izstrādes gads un vieta.

5.2. Bakalaura darba struktūru veido

- anotācija (latviešu un angļu valodā, katra 800–850 zīmes, ieskaitot atstarpes; anotācijā izklāsta problēmas būtību, pētījuma mērķi un uzdevumus, raksturo iegūtos rezultātus);
- 4–8 atslēgvārdi (tie raksturo darba tematu, rezultātus un izmantotās metodes);
- satura rādītājs;
- saīsinājumu, apzīmējumu saraksts (ja nepieciešams);
- ievads (tajā pamato darba aktualitāti, apraksta darba mērķi un uzdevumus, izmantotās pētniecības metodes, faktoloģiskā materiāla avotus, darba struktūru);
- nodaļas ar apakšnodaļām;
- secinājumi;
- bibliogrāfiski precīzi noformēts avotu un teorētiskās literatūras saraksts;
- pielikumi (ja nepieciešams);
- dokumentārā lapa (sk. 2. pielikumu).

5.3. Darbam atbilstoši tā specifikai var būt pievienoti pielikumi (intervijas, aptaujas, kartotēkas, attēli u. c.).

6. Bakalaura darba apjoms un tehniskais noformējums

6.1. Bakalaura darba apjoms ir 45–50 lpp. (vārdu skaits: 16 000–18 000; rakstzīmes ar tukšumzīmēm: 120 000–130 000), neskaitot titullapu, anotācijas, izmantotās literatūras sarakstu un pielikumus.

6.2. Darbu noformē datorsalikumā uz A4 formāta lapām, kurām apdrukāta viena puse. Burtu lielums ir 12 punkti, fonts – *Times New Roman* (piemēru noformēšanā iespējams izmantot citu fontu, ja tas nepieciešams, un tas aprakstāms darba ievadā), nodaļu virsrakstu burtu lielums – 14 punkti, rindstarpa – 1,5. Jāievēro atkāpes no lapas malām: 30 mm – no kreisās puses, 20 mm – no labās puses un 20 mm – no augšas un apakšas.

6.3. Jaunu rindkopu sāk ar 1 cm atkāpi. Katru nodaļu sāk jaunā lappusē. Lappuse nedrīkst beigties ar virsrakstu. Nodaļu virsrakstus raksta ar lielajiem burtiem, bet apakšnodaļu virsrakstus – ar mazajiem burtiem (izņemot pirmo burtu) treknrakstā

(*bold*). Aiz virsraksta punktu neliek. Virsraksta attālums no iepriekšējā un turpmākā teksta ir divas rindstarpas. Lappuses numurē apakšā lapas vidū ar arābu cipariem, sākot ar lappusi, kas seko titullapai.

6.4. Katrai tabulai jābūt kārtas numuram un virsrakstam. Tabulas numurē katras nodaļas ietvaros slīprakstā augšējā labajā stūrī virs tabulas. Piemēram, 2.3. *tabula* – pirmais skaitlis ir nodaļas numurs, bet otrais – tabulas kārtas numurs šajā nodaļā. Tabulas virsrakstu izvietoj virs tabulas ar 11 punktu burtiem treknrakstā (*bold*).

6.5. Jēdziens *attēls* (*att.*) ietver zīmējumus, fotogrāfijas, shēmas, diagrammas un citas darba ilustrācijas. Zem attēla raksta tā numuru slīprakstā, piemēram, 2.1. *att.*, un nosaukumu ar 11 punktu burtiem treknrakstā (*bold*). Attēla kārtas numuru veido nodaļas numurs un attēla kārtas numurs. Aiz tabulu un attēlu virsrakstiem punktu neliek.

7. Izmantotās literatūras atsauces un norādes

7.1. Visos gadījumos, kad bakalaura darbā ir izmantoti citu autoru darbi vai idejas vai paša autora iepriekš izstrādāti darbi, nepieciešama atsauce uz šiem avotiem. Atsauču noformēšanā izmanto tikai latīņu burtus, teksti citās rakstībās ir jātransliterē latīniskajā rakstībā.

7.2. Citātu un atsauču noformēšana ir veicama atbilstoši LU Bibliotēkas izstrādātajam ceļvedim par citēšanu un atsaucēm ([\(Celvedis Citesana un atsauces_2024.pdf \(lu.lv\)\)](#)). Citēšanā un atsauču noformēšanā vēlams izvēlēties Hārvarda vai Čikāgas stilu, vai LVS ISO 690, ievadā minot atsaucēs izmantoto atsauču sistēmu. Kā ieteicams paraugs bakalaura darba citātu un atsauču noformēšanai tiek piedāvāts piemērs no LU Humanitāro zinātņu fakultātes Latvistikas un baltistikas nodaļas rakstu krājuma “Valoda: nozīme un forma” izdošanas principiem (sk. 3. pielikumu).

8. Bakalaura darba vērtēšanas kritēriji

8.1. Bakalaura darba vērtēšanu veido divi posmi – priekšizstāvēšanas posms un aizstāvēšanas posms.

8.2. Bakalaura darba priekšizstāvēšana notiek vismaz 4–5 nedēļas pirms bakalaura darba aizstāvēšanas. Priekšizstāvēšanā bakalaura darba autors prezentē (mutvārdos un/vai rakstveidā) bakalaura darba mērķi un uzdevumus, izvēlētas metodes, darba plānu un struktūru, kā arī pētnieciskās daļas izstrādes melnrakstu (30%–50% no beigu apjoma), ieskatu izmantotās literatūras sarakstā. Priekšizstāvēšanā piedalās

studiju programmas direktors, bakalaura darbu vadītāji piedalās pēc izvēles. Ja students ir izpildījis šajā punktā minētās prasības, viņš var gatavoties bakalaura darba iesniegšanai un aizstāvēšanai. Ja students nav izpildījis šajā punktā minētās prasības, bakalaura darba vadītājam ir tiesības atteikties no darba vadīšanas, un students var meklēt citu konsultantu darba izstrādē vai patstāvīgi gatavoties bakalaura darba iesniegšanai un aizstāvēšanai.

8.3. Bakalaura darba aizstāvēšana un vērtēšana notiek atbilstoši 1.1. punktā minētajiem dokumentiem.

8.4. Bakalaura darba aizstāvēšanas atklātajā sēdē ir iekļauta arī bakalaura grāda pretendenta zināšanu pārbaude par atbilstošās zinātnes apakšnozares teorētiskajiem pamatprincipiem un aktuālajiem pētniecības virzieniem. Noslēguma darba aizstāvēšanas procesā gala pārbaudījumu komisija papildus darba saturiskajam un formālajam novērtējumam izvērtē studējošā teorētiskās zināšanas un izpratni par studiju programmas nozares pamatprincipiem. Zināšanu pārbaudes mērķis ir pārliecināties, ka studējošais ne tikai ir spējis patstāvīgi izstrādāt pētījumu, bet arī orientējas savas nozares teorētiskajos pamatos. Zināšanu pārbaude ietver:

- atbildes uz komisijas locekļu jautājumiem par darba teorētisko un metodoloģisko pamatojumu;
- izpratni par teorētiskajām nostādnēm un to sasaisti ar empīriskajiem rezultātiem;
- prasmi diskutēt par studiju programmas būtiskajiem teorētiskajiem aspektiem un to lietojumu praksē.

Zināšanu pārbaudes rezultāti tiek ņemti vērā noslēguma darba gala vērtējumā.

8.5. Bakalaura darba vērtējums tiek veidots atbilstoši šādiem kritērijiem:

- zināšanu pārbaudes rezultāts,
- darba noformējuma prasību un iesniegšanas kārtības ievērošana,
- bakalaura darba uzdevumu izpilde,
- prasme radoši un argumentēti strādāt materiāla sistematizēšanā un klasificēšanā,
- mērķtiecība un kvalitāte avotu izmantojumā,
- pamatots autora viedoklis zinātniskās literatūras izvērtēšanā,
- prasme apkopot un vispārināt un darba rezultātus,
- darba zinātniskā teksta kvalitāte,
- darba prezentēšanas un aizstāvēšanas saturiskā un oratoriskā kvalitāte,

- diskusijas kvalitāte – prasme zinātniski argumentēti atbildēt uz recenzenta un komisijas jautājumiem, prasme pamatot savu viedokli.

2025. gada 26. novembrī

Bakalaura studiju programmas
“Latvistika” un maģistra studiju programmas
“Latviešu valodas, literatūras un kultūras studijas” direktore
doc. Inta Urbanoviča, *Dr. philol.*

1. pielikums

LATVIJAS UNIVERSITĀTE
HUMANITĀRO ZINĀTŅU FAKULTĀTE
LATVISTIKAS UN BALTISTIKAS NODAĻA

**SAKĀRTOJUMA SINTAKTISKAIS SAKARS
ZIGMUNDA SKUJIŅA PROZĀ**

BAKALAURA DARBS

Autore: **Līga Bērziņa**
Studenta apliecības Nr.: 00010
Darba vadītāja: doc. Dr. philol. Inta Kalniņa

RĪGA 2024

2. pielikums

Bakalaura darbs “Sakārtojuma sintaktiskais sakars Zigmunda Skujiņa prozā”
izstrādāts LU Humanitāro zinātņu fakultātē.

Ar savu parakstu apliecinu, ka pētījums veikts patstāvīgi, izmantoti tikai tajā
norādītie informācijas avoti un iesniegtā darba elektroniskā kopija atbilst izdrukai.

Autore: (*personiskais paraksts*) Līga Bērziņa

Rekomendēju/nerekomendēju darbu aizstāvēšanai

Vadītāja: docente Dr. philol. Inta Kalniņa (*personiskais paraksts*) 20.06.2024.

Recenzents: docents Dr.philol. Jānis Liepiņš

Darbs iesniegts LU Latvistikas un baltistikas nodaļā 20.06.2024.

Dekāna pilnvarotā persona: metodiķe Ineta Zariņa (*personiskais paraksts*)

Darbs aizstāvēts bakalaura gala pārbaudījuma komisijas sēdē

30.06.2024. prot. Nr. 11.

Komisijas sekretāre: lektore Anda Kociņa (*personiskais paraksts*)

Izraksts no rakstu krājuma “Valoda: nozīme un forma” izdošanas principiem:

5. Raksta noformējums:

(..)

h) teorētiskās literatūras atsauces un norādes – tikai tekstā apaļajās iekavās, norādot autora uzvārdu oriģinālrakstībā, publikācijas gadu, aiz komata lappusi, piem., (Paegle 2003, 148), (Nītiņa, Grigorjevs 2013, 305), (Biber et al. 2007, 211);

i) ja ir atsauces uz vairākiem viena autora vienā gadā izdotiem pētījumiem, atsaucē (un arī literatūras sarakstā) aiz gada skaitļa pievienojams *a, b, c*, piem., (Paegle 2003a, 148);

j) citāti tekstā pēdiņās (bez slīpraksta), atvērējpēdiņās – apakšā (t.i., „ ”).

(..)

7. Tekstā analizētie piemēri:

a) numurējami lapas kreisajā malā ar (1), (2), (3) utt.;

b) nošķirami jaunā rindkopā un rakstāmi slīprakstā;

c) piemēru tulkojums vai skaidrojums liekams vienpēdiņās, piem., igauņu val. *hakkas õpetajaks* ‘kļuva par skolotāju’;

d) piemēri citās valodās (ne latviešu) glosējami saskaņā ar Leipcigas principiem

(<http://www.eva.mpg.de/lingua/resources/glossing-rules.php>).

8. Tabulas, shēmas, attēli u. c. tekstā numurējami, tiem dodami nosaukumi un avotu norādes.

9. Literatūras saraksta noformējums:

a) atsevišķi alfabēta kārtībā (pēc autoru / redaktoru uzvārdiem) dodami avoti un teorētiskā literatūra (tikai tie darbi, uz kuriem ir atsauces tekstā);

b) **grāmatas:**

Paegle, Dzintra. 2003. *Latviešu literārās valodas morfoloģija*. I. Rīga: Zinātne.

Gramatiku, vārdnīcu u. c. bibliogrāfija dodama pēc zinātniskā redaktora vai sastādītāja vārda, ja tāda nav – pēc pirmā autora vārda kopā ar *et al.* (arī tekstā lietojamas atsauces pēc redaktora vai pirmā autora uzvārda;

nosaukumu abreviatūras nav izmantojamas):

Nītiņa, Daina, Grigorjevs, Juris (red.). 2013. *Latviešu valodas gramatika*. Rīga: Latvijas Universitātes Latviešu valodas institūts.

Biber, Douglas et al. 2007. *Longman Grammar of Spoken and Written English*. London: Longman.

Ja gramatikā u. tml. īpaši nepieciešams atsaukties uz atsevišķa autora rakstītu daļu:

Lauze, Linda. 2013. Mutvārdu teksta sintakse. *Latviešu valodas gramatika*. Nītiņa, Daina, Grigorjevs, Juris (red.). Rīga: Latvijas Universitātes Latviešu valodas institūts, 923–955.

c) **raksti:**

Dimiņš, Dens. 2019. Aspektualitāte un kustības izteikšana latviešu valodā. *Valoda: nozīme un forma*. 10, 36–52.
<https://doi.org/10.22364/vnf.10.05>

Nau, Nicole, Spraunienē, Birutē, Žeimantienē, Vaiva. 2020. The passive family in Baltic. *Baltic Linguistics*. 11, 27–128.
<https://doi.org/10.32798/bl.699>

- d) literatūra (arī teksti / piemēri / atsauces) kirilicā u.c. nelatīņu rakstībā transliterējami latīņu burtiem (sk., piem., <http://translit.cc/>);
- e) ja grāmatai, žurnāla u.c. periodiska izdevuma rakstam ir DOI indekss, tas obligāti jānorāda katras bibliogrāfiskās vienības beigās, sk. iepriekš abu rakstu bibliogrāfiju (sk. arī <https://www.crossref.org/display-guidelines/>).